

A SHORT INTRODUCTION: PAJ

Platform Authentieke Journalistiek (PAJ)

- Dutch journalist collective, founded in 2013
- Specializes in investigating corporate lobbying of Dutch multinationals
- Central focus: How does the Dutch government relate to multinationals and their ambitions/projects?

A SHORT INTRODUCTION: ROGER VLEUGELS

Roger Vleugels

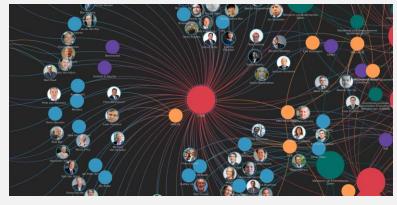
- FOIA and RTI specialist since 1956
- Conducted more than 7500 FOIA procedures
- Taught FOIA/RTI in a dozen countries
- Appointed by the Dutch Minister of Culture as external adviser on government archives.

WHERE DID THIS IDEA COME FROM?

LNG (2017)

DTIB (2018)

Gas Mozambique (2019)

Strong and successful lobby for the refund of LNG excise duties.

Plays an important role in the DTIB, a platform for public private dialogue on government support for Dutch multinationals

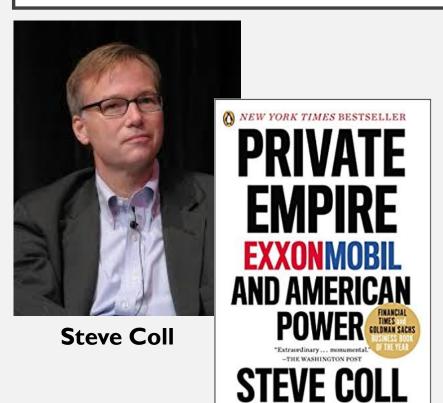

Dutch embassy in Maputo worked extensively with the UK and Shell to gain access to Mozambican gas.

WHERE DID THIS IDEA COME FROM?

Marcel Metze

Het ministerie van Shell-zaken

Buitenlandse Zaken detacheert hoge ambtenaren bij Shell, weten we uit Amerikaanse diplomatieke berichten die via WikiLeaks vrijkwamen. Het omgekeerde gebeurt ook. Hoe die verstrengeling in detail uitpakt, blijkt uit onderzoek van Groene-medewerker Marcel Metze en VPRO Tegenlicht.

"Western oil companies are simply dependent on the support of their own government to secure their position abroad."

AND PLENTY OF OTHER REASONS

Historical relationship between the government and Shell

Historical controversies: Colonial rule in Indonesia, South-Africa.

Recent controversies:

Fiscal: Dividend Tax and Tax rulings.

Political: Mozambique and Nigeria

Environmental: Anti-climate lobby

Civil unrest: Groningen

HOW?

- I7 FOI requests to I7 government bodies (1250 pages)
- 2. Visitors can follow the progress of the investigation and the procedures on the 'Wob dashboard'

FOIA=TACTICS

Starting FOIA requesters tend to use the FOIA in a technical way

- this is the law à this is a right à A à B à C à etc
- this goes for investigative journalists, other researchers and even lawyers

To be successful you have to use tactical skills

- Being right is irrelevant
- Getting your right is the game

BASIC FOIA TACTICS

- Never file for one document; ask for a designated part of the paper trail
- Never file 'at' a gov. body, but always 'at and under' that body
- Use: 'among which' [in other words: use a non-exhaustive summary]
- Name the requested topics as precise and narrowly as possible [in an non-exhaustive way!!!]
- Always be polite, stay on speaking terms, be reachable, etc.

INSIDE THE ENVELOP

- I. The FOI request
- 1.1 List of administrative matters
- 1.2 Introduction of the Shell Papers project
- 1.3 Introduction of the board of recommendation
- 1.4 Explanation of the time-period
- 1.5 List of departments that have a connection with Shell
- 1.6 Definition of 'Shell'
- 1.7 An offer to discuss how to process this request
- 2. List of Shell companies
- 3. List of Shell Lobbyists in the Netherlands
- 4. List of Shell Lobbyists in the EU
- 5. List of Shell lobbyists in the U.S.
- 6. List of Shell lobby groups NL
- 7. List of Shell lobby groups EU
- 8. List of International Shell Lobby groups
- 9. Account and PR-Firms working for Shell.

BASICALLY

All documents regarding or by Shell since 2005

DIFFERENT MINDSET

The Shell Papers project requires exceptional FOIA tactics

- You have to be reasonable. Not only in a civil but especially in a legal way
- Willing to consult
- Willing to negotiate on everything; for starters on the legal time frames
- Use more playing fields than only the legal one. Examples: publicity, politics, transparency
- Study your legal opponent or opponents. Use differences between them

WHO?

Ministry of General Affairs

Ministry of Defence

Ministry of Economic Affairs and Climate Policy

Ministry of Education, Culture and Science

Ministry of Finance

Ministry of Foreign Affairs

Ministry of Infrastructure and Water Management

Ministry of the Interior and Kingdom Relations

Ministry of Justice and Security

Province of Zuid-Holland

Province of Groningen

Province of Drenthe

City of Amsterdam

City of Rotterdam

City of Groningen

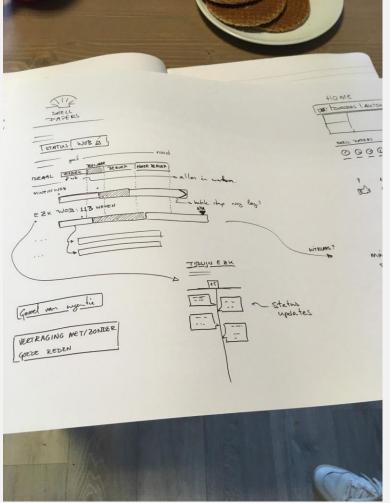
City of Den Haag

City of Assen

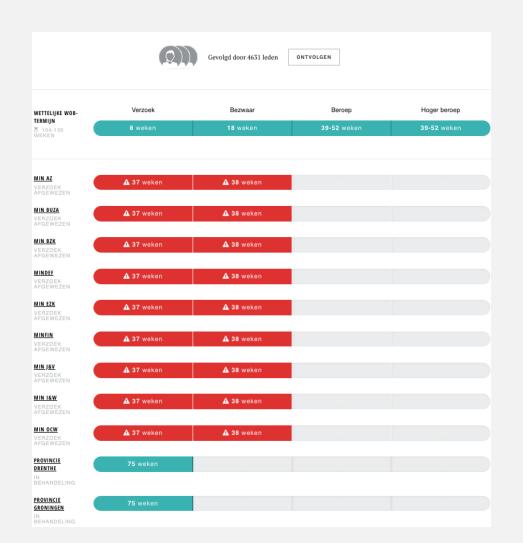
WOB-DASHBOARD

WOB-DASHBOARD

Volg hier het laatste nieuws over de Shell Papers

FTM en Platform Authentieke Journalistiek (PAJ) onderzoeken de verwevenheid van Shell en de Nederlandse overheid. PAJ heeft hiervoor 17 Wob-verzoeken verstuurd naar meerdere ministeries, provincies en gemeentes. Op deze pagina houden ze het verloop van het Wob-proces bij.

WOB-DASHBOARD

LEES HIER DE PROLOGO

VEELGESTELDE VRAGEN

5 november 2019

Provincie Drenthe

Op 5 november hebben wij een brief gestuurd naar Provincie Drenthe waarin wij aangeven graag in gesprek te willen gaan over de verdere behandeling van ons Wob-verzoek. We benadrukken dat er wat ons betreft geen no go's zijn voor het komende gesprek. We kunnen spreken over inperkingen aan de hand van de bestuurlijke aangelegenheden of aan de hand van inventarisliisten of documentoverzichten.

4 november 2019

Algemene update

Op 18 oktober 2019 hebben wij een brief van EZK ontvangen waarin wordt gevraagd om inperking van de bestuurlijke aangelegenheden. In de weken 42 en 43 hebben de overige twaalf bestuursorganen een kopie van dit voorstel gestuurd. De enige uitzondering is Provincie Drenthe, die in gesprek wil over de behandeling van het verzoek.

Op 4 november hebben wij de dertien bestuursorganen die een inperking wensen, een schriftelijk voorstel gedaan. De belangrijkste punten zijn:

1. We hebben in ons oorspronkelijke verzoek een lijst toegevoegd met de bestuurlijke aangelegenheden die betrekking hebben op alle aangeschreven bestuursorganen. We hebben deze lijst nu gespecificeerd per bestuursorgaan. We hebben een bijlage aangeleverd waarin per aangesproken bestuursorganen aan is gegeven welke bestuurlijke aangelegenheden

WOB-DASHBOARD

MIN AZ VERZOEK AFGEWEZEN

A 37 weken

A 38 weken

TOELICHTING

Algemene Zaken is het ministerie van de minister-president. Het ministerie houdt zich bezig met de coördinatie van het algemeen regeringsbeleid en van de overheidscommunicatie. Ook verzorgt het departement de voorlichting over het Koninklijk Huis. Shell komt regelmatig ter sprake in de ministerraad en de onderraden.

De organen bij of onder AZ die tenminste onder dit Wob-verzoek vallen zijn:

- Alle departementsdelen, waaronder alle bij of onder het departement functionerende organen [bestuursorganen en organen zoals bedoeld in Wob art. 3] ook indien u doorgaans aan hen niet doorgeleid, waaronder:
- DFEZ: Directie Financieel-Economische Zaken
- Kabinet MP
- Kabinet der Koning, Koninklijk Huis, Koning
- Ministerraad, waaronder onderraden en commissie waaronder:
- Raad Financiële en Economische Zaken, Infrastructuur en Landbouw: RFEZIL
- Raad Bestuur en Justitie: RBJ
- Raad Veiligheid en Inlichtingen: RVI
- Raad voor Koninkrijksrelaties: RKR

YOU NEVER WOB ALONE

Publisher: Follow the Money

Democracy & Media Foundation Stichting Democratie & Media

Funding: Democracy & Media Foundation Lobbywatch

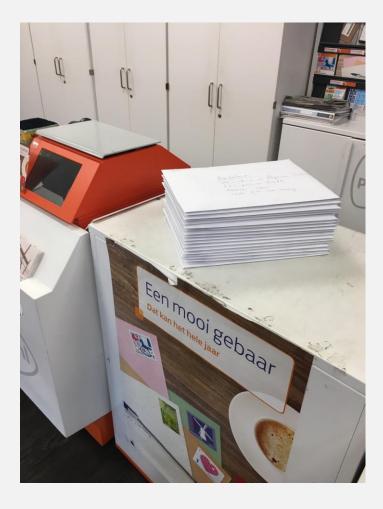

Board of Recommendation: 20 experts and professors.

FIRST RESPONSE

- Mailed the FOI requests on 12 April 2019
- Mass Media attention
- Government: Nothing but silence
- First response: Ministry of Economic Affairs and Climate Policy.
- Meeting on the 4th of June.

FIRST MEETING AND DEMAND

- EZK claims to talk on behalf of all government bodies.
- During the meeting we discover otherwise.

• First demand:

- Reduce the documents to only official documents
- Reduce the 1590 Shell entities to three
- Reduce government subsidiaries to two.

This comes down to a reduction of 90%.

FIRST CRACKS IN THE COALITION

Assen reageert als eerste op journalistiek onderzoek naar invloed Shell op overheden

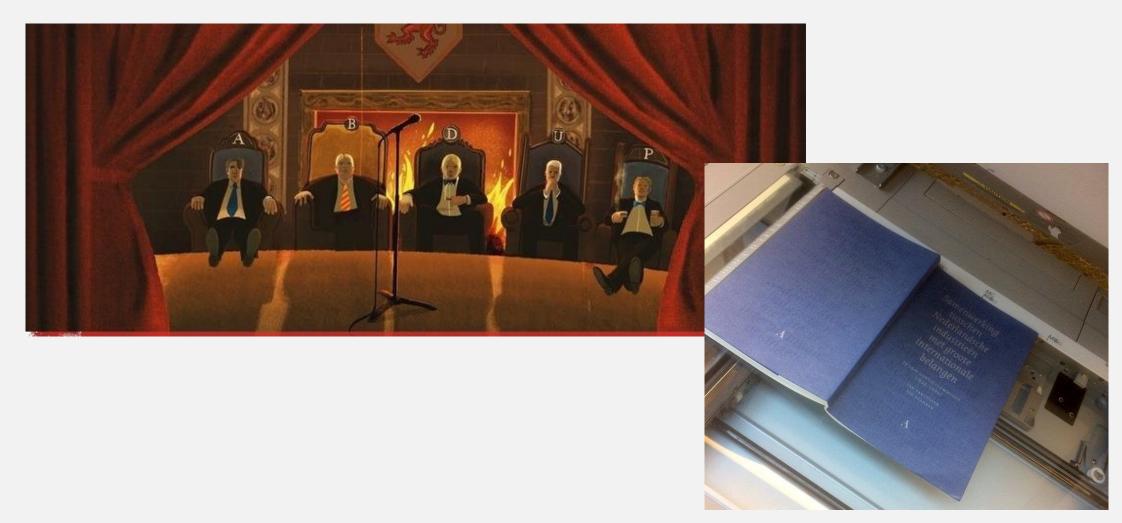

Northern administrations go their own way in FOI request Shell Papers

ASSEN first to react to investigation in the influence of Shell on government bodies

MEANWHILE THE WORK GOES ON: ABDUP

OUR METHOD IN THE NORTH

- Subjects lists
- Confidential access
- Documents lists: Traffic Light System

ZOEKEN

Met de query

is gezocht

NAM , Nederlandse aardolie maatschappij , Gasterra , Groninger Bodem Beweing, Exxonmobil , de olies , energy valley , Industrie- werkgroep industriecluster , New energy coalition , Shell

IPO —— AND aardbeving/bodemdaling/energie/Exxonmobil/gas/gaswinning/olie/Shell

Greenpeace Milieudefensie

> A

AND aardbeving/bodemdaling/energie/Exxonmobil/gaswinning/mijnbouw /Shell/RWE

	Gevonden aantal bestanden
Promis (oude zaaksysteem)	20.598
KIWI (huidige zaaksysteem)	16.618
Afdelingschijven, emails etc.	14.016
Analoog archief (gescand)	42.549
Totaal (dataset 2019)	93.781

^{*} en "Nederlandse Aardolie Maatschappij" en "N.A.M.". Er zijn veel documenten in de dataset beland omdat ze 'nam' als werkwoordsvorm bevatten...

DATASET 2020

93.781 bestanden

Dataset 2019

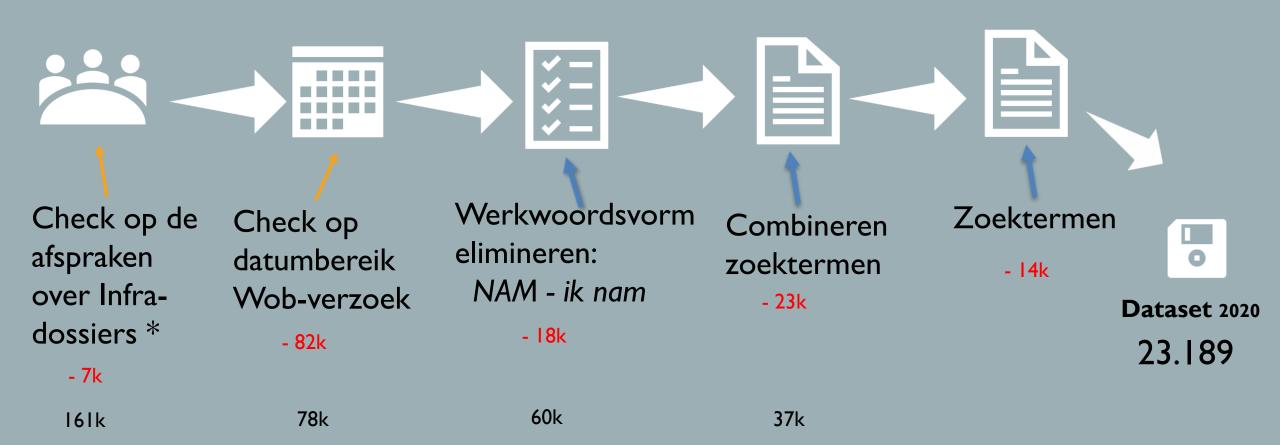

23.714 documenten

Dataset 2020

'SLIMME DINGEN' VAN DE E-TOOLING

^{*} Alleen 'infra-dossiers' met informatie over schadevergoedingsregelingen met NAM ivm gaswinningschade (bodemdaling)

DASHBOARD GOES TWO WAYS

SECOND DEMAND: EZK DECIDES THEY WANT TO BE OUR EDITOR

VVOJ en NVJ: ministerie EZ neemt loopje

met de Wob

VVOJ and NVJ: Ministry of Economic Affairs doesn't take FOI seriously

LAST AND FINAL DEMAND: ADMINISTRATIVE MATTERS

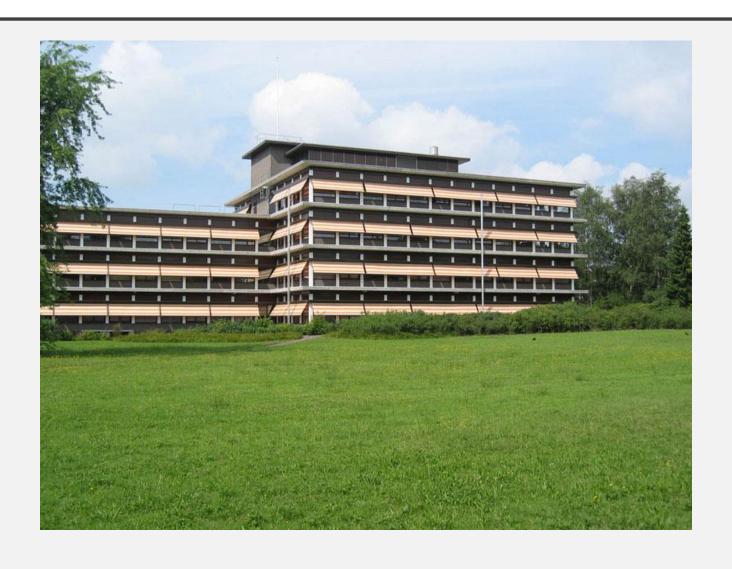
- New argument: administrative matters are not specific enough.
- Never happened before
- The Ministry is of the opinion that a company such as Shell is not in itself an administrative matter.
- The Ministry acknowledges that our request does identify administrative matters, but they are not specific enough. According to the ministry, our administrative affairs "good governance" and "the correct use of public funds" would be so broad that this could easily be understood to include any administrative matter.
- We decide to edit the 'broad' administrative affairs and to specify our list to each government body individually.

DENIED

On 2 December 2020 thirteen government bodies decide to deny our Shell Papers request.

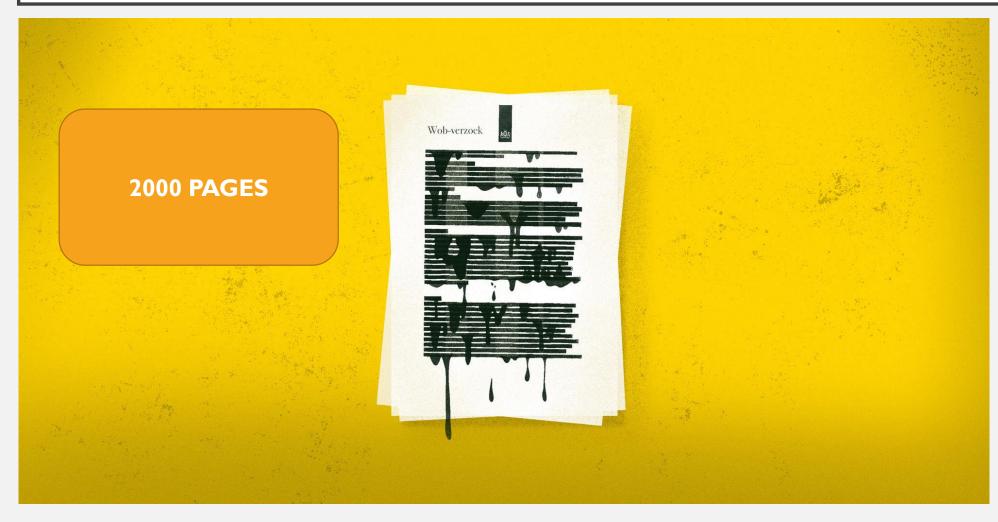

SO JUST GIVE UP?

FOITHE FOI!

FOITHE FOI!

"Is it wise to stop lending out officials to Shell because of this request?"

- HR Director – Ministry of Economic Affairs

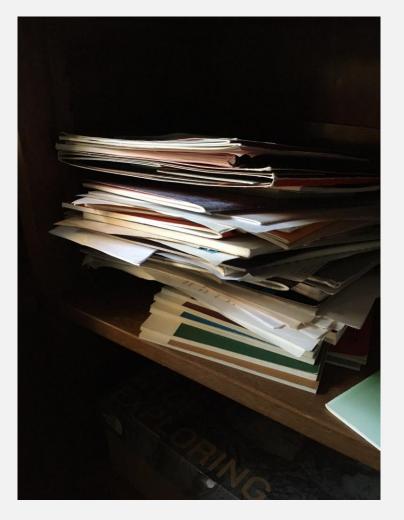
SETTING UP TO FAIL

- Ministry of Economic Affairs used the first two months to form a coalition.
- Core group: Ministry of Economic Affairs, Ministry of Finance and Ministry of Infrastructure
- In possession of detailed document lists.
- Hired our nation's top law firm to find a legal loophole.

MOVING FORWARD

FIRST OBJECTION HEARING

